

Բարսա իւնրէն ի պիղէ անիտ տիր

វិស្វកម្មាធិការ .

واقعه ۲ و ۳۳ نومبر، ولو مغازہ نو.

نظور افکار
اجب امتیاز فہم مسیو
ضربت بانوسان

1309 2147.851. 52

Տիկեր 5 քիչինին ինք իխտպը թէսս
վիի արանեւ դալմըջ օլտուղուննան, պու
տախի կէլէճէք բաղար կիւնիւ իճրա օ
լունանադ արը :

Եպիսկոպոս Բաղդատիս Գեորգի
Ամեն Բաթիկ բաշա հաղթ պու քէր-
քէ յունիս 6 Թարիխի իւլ քէշիտէ իմ-
տիկի պիր թէլկըաֆնամէտէ, Արապ
ասիւլըն ախրէն թէմասը իւլ տաեհրէի
իմաաթն ապտէթ իմիւրիքլըն կիպի,
պու քէրքէ տախի էպիրի Մէքքէ վէ

Մուտանեա-Պուրսա խաչ թը լէսմի
քիչաաւնըն իճրաաջնա տաեիր, էվվէլքի
կիւնքի նիւսխէմիզաէ մալիւմաթ վիրիւ-
միյ խոյ :

Տէրաատէթ ըրիծըմ վէ տօգւար
լէ անխըբոյար շիրքէթի մէհլիսի թա-
ռաֆընոան, Ֆրանսա թէպաասընտան
Դ. Վոյապա, մէզըիւր շիրքէթին ումու-
ռու ֆէննիէ վէ իտարէսինէ միւլֆէթ.
Ի լիլ ումուռա թաեիլի իտիէրէ, քէյ-
ֆիէթի ժադառնիծըլ արլիէնէ արդ ու
հար օյունմուշ տուր

Այդպիսի Գործող տա պոլիտեան, փէքթէ-
պի թըպպանէնի փիլթիւնէ էպնինէ օմնին
տարըղը ին պէտապէր, մէգլըրնը պա-
պիրինէ թ աղիկի ճհէթիւն, կէնչլէտուր
մէօնին տաթի ինքնան օլմաըղընան
մէքէնէպին հէր տիւրլիւ ինթիսամաթը-
նա քիփանէթ իտէճէթ, վէ նէպաթաթ
վէ հալլանաթ կապէլքի իթ թիխաթը-
նա տա էլվէթէնէք պիր մահալ թէտա-
րիթ յաղըրիլէրէք, Գաղարկոտա քեւ-
տի Ընէնմէպի միշտ մը Մուսթաֆա Բա-
շանը վէրէնէօննա թահթը թոտարթու-
փունտա պոլիտեան, մա հարէմ՝ սէլամ-
ըլը, էպնինէ վէ պաղչէթի, վէ տնա մէք-
աթ թ 15,000 աղըն վիւսթընտա պու-
լունան պօսթմըն միւսպանտուր ին
թաթիթաթ յաղըմէնին ինքաընա իրա-
տին Սէնինէ շէրէֆաաաաաա պոլիտե-
մալ պուր:

Տէրութաւոյն ինչ թրապիոնն արա-
ւընտա վաբօր իլլէթմէքտէ օրան գում-
բանեալար միւնանթրան, ախիթն հասը-
տին պիր ըզդ ապէթ իւզէրինէ, օրան-
տն ինթկարէն Բուսիա վաբօր գում-
բանեալար, շէճրիմիգտէն թրապիոնն
գտաւոր եօլ իւզէրինտէքի իւքէլէլէրէ
տախիլ ողապիւղ իւզէն, եալընըղ զըւս
եօլճու իւսպ ինչ պաշլաթըլ տրը :

ԽԱՐԻՓԻՆԵ

ԱՅՐԻՊՈՍՏՈՒՆԻՆԻՆԻ ԿՕՒՐԻՆԻՆԻ

«Թայմս» զանգեթապը Աֆրիգայի Շարքի ինկիլիզ գումարանները, պու քերթի Ուկանտանը թերթ իմեք իւրեր, գըթայն մեզքերտէ պուլունան մէմուլարերու էմր կէօնտէրտիկինի եղապագ, պեր վեճի տի պէնանը միւթայէա իտիեօր:

Էկէր գըթայի մեզքերտէ տնվալ, գումարաններն գորդուստուն մուծիւ պաճագ տէրէնտէ վախիմիւն, պէլքի պու էմրի, երեզպայը Լիւկար իւլէ միւլա զիւլերինէ իրիչարմէք տախի քէնտի: սինճէ իմքեան խարիճինտէ պուլունա ծագ տըր:

Ձանն օլու Նուուդունա կէօրէ, Ուկան տանը Ուկանտան տերտուն վէ Մօնպա գա իմարիքիյէ, սահլի ճիճէթինտէ կէ չէն Նիլ Նէհրի մէնպայէրի, ինկիլթէրա Նուֆուգունա խոսիմօլան Ֆըրգա էլին: տէ պուլունապ տա օլմալա, երեզպայը Լիւկարն, քեաֆէէի թէլէկրաֆարը մէն ու զապթ իտիմիլ տիր: Գումարան: ետ բարաթը թիւքէնմիլ օլտուլունա պէնան իտիեօր, վէ էկէր չու հալտէ Ուկանտան չէթիլի իտէ, օրտունն Նէ օլաճաղը սիւալ իտիմիլ տէր, տի կէր պիր խարթիմ մու օլաճագ տըր:

Գումարանա մուգապէլէնտէսի աճ: քեամընճա, Ուկանտա մէվգընի մուհի ֆաղանա մէնպուր մու տուր: Էկէր մէնպուր իտէ, Նէ իլլէ մէչուլ օլաճաղը Նը սարաճաթէն վէ վաղիճէն պիլմէլի տիր, լաքին էվլէլ էմրտէ սէհլի կէօրիւ: Նէն չու սիւալէ ճէվապ վիրմէք բէք տէ գօլալ տէկիլ տիր:

Հէր հայտէ էկէր Ուկանտա թէրք օլունտի, վէ ինկիլթէրա Աֆրիգանըն չու ճիճէթինտէ վաղը օլու պէնտիսի: Նէ թէֆիլ օլունան իշպու գըլթաթը, Պէրլին մուաճէտէսի մուծիւնէ ֆիլիլէն իշպալ իմմէլ իտէ, տիկէր պիր տէվլէթ մէմալիքի մեզքիլ, բէէ մալիք օլա պիլթէն տիր: Մալոնալէտ վէ Նիսալա: Լէնտ գըթալարըն իշպալտէ իղհիլ իմ: տիկիլթը մաղէրէթ պու իտի:

Պունտան մաաա, Աֆրիգայի Շարքի չիլքէթինին թէրք իմմէլ իտէ տի: կի մէմալիքէ մալիք օլմալ: իշիւն, պիր թաղը մեզէլլէթ տիւլար օլտուլուն:

մուլ կիլի, Հէլիլօլանա տաալըն տա: ին ֆէտա իմմէլէ մէնպուր օլտուլ: Պաշ վէթիլ, Հէր հանիլ ֆըրգա տա տալի մէնտու պ օլա, ինկիլթէրա Նուու: տունա ինկիլթալ իտէն, վէ միւթագ: պէլլիննէ մազարթիթ ճիտիկէնի մու: ճիլ օլան իտուստաթըն մէնի զմնըն տա, իմտապիլի լաղըմէնին իմ թիւաղը իշիւն, մէմէլլէթ քէնտիսինէ մուալլէ: Նէթ իտէնէք տիր:

Սահլի տիր քի, գումարանա երեզ պաշը Լիւկարը Ուկանտա տա իշպալ իշիւն, մէսարիլի լաղըմէնի տիրիլ իտի եօր իտէն, ինկիլթէրա խաղիկէնի իշիւն պու պիր շէյ տէլլիլ տիր, վէ Աֆրիգա տա տիկէր տէվլէթիլ թաաֆըն տան իղհիլ օլունան զալլէթ ու իշ: տաաթալ Նազարէն, ինկիլթէրա Ուկանտա գըթաթընտա մէնպիլի մախ: սուսէսինէ Նէզարէթ իմմէլի տիր, վէ իշ պու Նէզարէթի իմա իշիւն, տաճա միւթապիլ թէտպիլլէր իմթիլ իտաղընա զարար վիրմէք, լօրա Սէլլըզպիլ իւլէ, Աֆրիգայի Շարքի ինկիլթ գումարանա: սընըն ետտի իշթիտաթընտա պուլուն մազաա տըր:

ՖԻՆԱՆՍՈՍԻ ՌԻՍԻՆԻՆԻ ՀԻՄԱՆԵ

Բարիտէն վարիտ օլան մէթմալ լարտան աշաղլարընա կէօրէ, Սքան եա մուրախիտալարը Բարիտէ միւլմաթ: լէթ իմմիլ օլու պ, Ֆրանսա իւլէ Սքան: եա պէլլինտէ, կէօմիլլէթէ տանիլ եէնի պիր ուսուլուն իտարէ թէնտիլի: չիւն, բէմէն միւլաթէրաթա պալուն: մըլ տըր: Մամաֆիլ պու պապտէ էրէ: եիճէ միւլաթիլթա թէնտաթիլ օլունա: ճաղը քանն օլունտէր: կէնէն ֆիտը: աեքնաա իւն օլունան կէսմիլլէթ թա: լիֆալարը, վէ Սքանանըն տալի մու: գապէլլէն պիլթիլտէ պուլունաթը Նէ թիճէսի օլապագ, պու իքի մէմէլլէթ պէլլինտէ միւնաթէպաթը թիւճաթիկէ միւնաթիլ օլունա տուր: Հէր իքի թա: լաֆաաա տալի հատար մուգանէն թէնապուլ իտիլմիլ տիր: Պու իքի մէմ: լէթէթին էթօնօմի Նօլթայի Նաղարըն: ճա, ինկըլթի միւնաթէպաթը մէմէլլէ: քէթէյն իշիւն մուլիլ օլմալ: հաաէ: պիլլէ, էն աշաղը թարիֆա էստը իւ: ղէրինէ պիր իմիլաֆ հուսուլէ կէթիլ:

մէք իւլլէ միւլաթէրաթա իպթիտար օլունտէլ տուր:

Սքանանըն էն աշաղը թարիֆաթը աշքեմընճա վաղ օլունան իտուստ, Ֆր: լանաա մախտալթընըն զըմըն աղէմիլ իշիւն մանիլ իտարմ օլաճագ աղէնէնտէ աղըր տըր: Ֆրանսա հիւ քիւլլէթի իշպու: կէօմիլլէթ իտուստաթըն իմմէլլէթիլ իտա: լէպ իտէնէլի կիլի, Սքանա հիւ քիւ: մէթի տալի պուլունաճաղը միւլաաաա թա մուգապիլ շարապալար իւլլէրինէ իտա: մուսուն իտալիճէ թէնպիլ իտիլ: մէնինի թալէպ իտէնէք տիր: Լաքին Ֆրանսա չիֆթիլլէրին թէնտիլթընտ թապի օլտարագ, ուսուլուն հիւստէ թա: լաֆաաթը օլան էքսէրիկէթ մէզքիլլէ: կէօմիլլէթ թաաաաաա թէնտէրա թիւ: տիկիլտէն, եէնէ էրպալար զիրաաթըն շարապ կէօմիլլէթ թարիֆաթըն թէն: ղիլի իտուստաթընտ մուլապէթէթ իտէ: ճէթէրի պէտիլի տիր: Ձալէն աիլլէն մուգ ու պուլուն տօնլար, պաղլար մախտալթընճա քիւլլէթիլ իտաաթը մուծիւ օլտուլունա, մէմալիքի էճ: Նէպիկէտէն շարապ իտալի մաաթէսի զարուրի տիր տէնիլէպիլլէր:

Սքանա պաղլարընճա մուծիլի ա ֆէթիլ աաա օլունան պիր շէյ, աիլլէրիլ: իննէ պաեթիլի մէնպիլթ օլապիլլէր: իշթէ պու գապիլտէն օլապագ, Սքան եա տէվլէթի, Ֆրանսանըն եէնի թարի: ֆալարընա գարը վար գուլլէթիլլէ մուգապէլլէթ վէ իշթիլլէն իմմէլլէթ իտէ: պունտան տօլաթը իմալաա իֆթիլ իտար իլլէմէթտէ տիր: Պու պապտէ թու: թուլան 1889 սթաթիլլէթիլլէրինտէն աա լաղլարընա կէօրէ, իմալաա տէվլէթի, եէնի Ֆրանսալ թարիֆաթի ու մուլիլին թաթ պիլթաթընտան - վէլլէլ էն եիւ: ք: սէք թարիֆաթը օլունա - 900,000 ֆր: լըգ: պիր մէնպաթիլ էլտէ իմմէթտէ տիր: լաքին տաղլարտան տաղլարաա վուգ ու պուլուն չու մէնպաթիլ, Ֆրանսա: նըն մէնի կէօմիլլէթ ուսուլլինի թիլալաա թիւճաթէթի իշիւն Նէնէթ իտէնէք էն ճիւլի պիր մէնպաթիլ տիմէք տիր: Ծա: րապ վէ ղէլլիլ եաղը իշիւն էն եիւ: ք: սէք վէ էն աշաղը թարիֆա պէլլին: տէրի ֆալ: 3 ֆր: օլու պ, էսկի կէօմ: ղիլլէթ թարիֆաթը ղէվաթընտա իտէ, ի: թալաա շարապալարը իլէ Սքանա շա: րապալարը պէլլինտէքի ֆարգ, 18 ֆր:

վէ իմալաա ղէլլիլ եաղլարը իլէ Սքան: եա ղէլլիլ եաղլարը ալաաթնտաթի ֆարգ 12 ֆր: իտի: Ֆրանսա թիւճաթէ: թիլլին թիւճաթնա մուծիլի թաթիֆա: տէ օլաճաղը մէնտալ տէկիլ տիր: Պու: լիլ: մէմէլլէթ պէլլինտէքի ինկըլթայի էպսօմիլ իտէն Ալմալար թաթիֆաթէ իմմէլլէ պաղլարընտա տըր:

Բարթալալ գապիլլէնտէ, Մ: Սէրաա թիւճաթիլ թարաֆընտան իմալ իտիլլէ օլան մուգապէլլէ իլէ, էիւլաթէ 50 ֆէն: ղիլ թարիֆիլ օլան պուլունտըն թէնտի: եէսինէ մախտաա օլան թաթիլլէրաղը թաաթիլ տէն թաթիլլէրաթի իմմիլ տիր: Մէլլէր գօլիլլէնտէ, քէմալի չիտտէթլէ պու պապտէ թէնէքթիլթաա պուլուն: Նուեօր:

Տիկէր թարաֆտան իշար թալիլիլլէ: Նէ կէօրէ, էկէլլիլ Բարթալալ հիւլլէ: մէթիլ պու թաթիլլէրաղը թաաթիլլէրա թա: թիլլէրաթի իմմիլ իտէ, պու մաալլէլլէ: տէ վիրիլլէնէք աղըր պօլիլալար չըգա: րըլլէնճա, էլտէ պիր էնէլլէլլէթիլլէ միւլ: մէպիլլէ պալաճագ: իշիւն իմմիլ:

ԻՆԿԻԼԻԶ ԶԸՐՀԻԼԻՄԸ

Ինկիլթէրաա 1889 սէնէպինտէ թանգիլ օլունան լաեհիլ մուծիլլէնէ, ինչաաթնա թաթիլլէրա թաթիլլէ օլան 72 գըլթա սէթիլլէլի շարապիլլէտէն 8 գըլթա պէթիլլէ պիրիլլէն օրընթ զըրըլլէրըն 6ննընտ օլան «Բէգօլիլլէլլէն» Նուլլէնտա: քի սէթիլլէ տալիլ պու քէրթէ պիլլէթալ տէնիլլէ էնտիլլէլլէ տիր:

Ձիքը օլունան պէթիլլէ զըրըլլէրա: տան օլու պ, 1889 սէնէպինտէ տէնիլլէ ինտիլլէլլէ օլան «Բօեղ Սըլլիլլէ», էթա: ղէն օվ ինտիլլէ, «Հուտ» վէ «Բի: բըլա» Նամ սէթիլլէլլէրին թէնտէլլէրա թիլլէթալլէլլէ, օլաա ղու կիլի, պու: սէնէ տէնիլլէ էնտիլլէլլէ «Բէմիլ» վէ «Բէգօլիլլէլլէ» զըրըլլէրըն տալիլ, պու սէնէ զարթընտա թէնտէլլէրա ի: ք: մալ օլունաճագ տըր:

Պու զըրըլլէրաա օլան «Բիլլէնճ» վէ «Բօեղ Ուիլ» Նամ սէթիլլէլլէր, Հէ: Նուլ տէնիլլէլլէ ինչաաթնա իտէ տէ, եաթընտա իքմալ օլունաճագալար թալա: միլ իտիլլէտիր:

Պու քէրթէ տէնիլլէ էնտիլլէլլէ «Բէ:

ԿԵՆԱՑ ԻԱՂԵՐ

ՀԵՆԻՆԻ — Յ. Մ. ՀԱՅՏԱՆ

Այս անգամ Եւֆիմէ փոքր ինչ աւելի չփոթեցաւ, բայց անյողողող պատասխանեց:

- Վաղը առաւօտ, ըսի:
- Վաղը առաւօտ, ըսիր, վաղը առաւօտ... և պի: տի երթան...
- Դու խօսք սուրի, հայր:
- Իրաւ է, խօսք տուի կիկմաց խեղճ մատենագիրը: Բայց դու այդ անտիական հասակաւ միայնակ Գաղիոյ դեպքանտունն յաճախելդ տեսնողը ի՞նչ պիտի ըսէ: Բա: թոյապէս մոհուան պիտի դիմես խեղճ աղջկիս:
- Ըսել կուզես որ ամէն մարդ զիս պիտի այպանէ այն: պէս չէ՞...
- Անշուշտ...
- Հոգս չէ. դու չը պիտի այպանես, դու միշտ պի: տի սիրես զիս, ուստի պիտի երթամ, քանզի եթէ չեթ: թամշաւտ պիտի տխրի այն, և ես դժբաղդ պիտի ըլլամ:
- Ուրեմն այդչափ կը սիրես այդ գաղիացին:
- Ո՛հ, հայր իմ, աներեւակայելի բուռն սիրով կը սի: րեմ, անոր հոս մնալու համար ըրած աղաչանաց բու մեր: փումը տեսնելով, հայր իմ, պահ մը զքեզ անազորոյն կարծեցի... Ներէ հայր, կարելի է ասի սէր մը չէ, այլ ինկադարութիւն: ասկայն ինձ համար աւելի չեղտ է այս ինկադարութեան մթնոլորտին մէջ մեռնիլ, քան իրա: կանութեան դառնալով տառապալով ապրիլ...
- Լաւ, լաւ, վաղը քնայ զինքը տեսնել և երջանիկ ե:

զիք, տար երկինք որ տառապանաց լեզի բաժակը չուտ չը թափուէր անմեղ սրտիդ վրայ, այսու հանդերձ, գի: տեմ որ խիստ վեհանձն երկտասարդ մ'է դերկոսը և պի: յարգէ բու պատիւը...

- Հայր իմ... Ըսաւ Եւֆիմէ գլուխը վեհօրէն բարձ: րացնելով:
- Ներէ, աղջիկս, փութաց ըսել Մուրատնա. շատ հե: առա գացած ըլլալն զգալով, ներէ որ բու առաքինու: թեանը վրայ վայրկեան մը տարախուսելու համարձակե: ցայ. և սակայն միակ դու կաս աշխարհի մէջ ինձ համար, եթէ քեզի դժբաղդութիւն մը պատահի, ո՛հ, անխիթար կը մեռնիմ:
- Բայց հայր իմ, ինչո՞ւ միշտ տխուր գաղափարներ միտքդ կը պաշարեն, ինչո՞ւ համար երջանիկ չըլլա՞նք, զի համոզուած եմ որ Արդիւր զիս կը սիրէ և Թերեւս հայ: րը հաւանդի մեր ամուսնութեան, այն ժամանակ դու հան: գիստ կըլլաս և Արդիւր քու երկրորդ զաւակդ կըլլայ, հաւատայ հայր, Արդիւր ազնուական՝ միանգամայն վեհ: անձն է, մեզ պէս դժբաղդները տառապեցնելու չափ վա: տութեան չը կրնար ստորնանալ:
- Իրաւունք ունիս աղջիկս, այո, դու երջանիկ պիտի ըլլաս և ես պիտի օրհնեմ զձեզ... Բայց վերջապէս այս միւլթեան հաւանութիւն պիտի տայ Արդիւրին հայրը: կարելի չէ գուշակել, ո՛վ տղայ մարդեր, ինչպիսի վառ նիւթերով ի են ձեր սրտեր որ այսպէս չուտով կը բռնիլ:
- Մուրատնայի այս մենախօսութեան Եւֆիմէ չը պա: տասխանեց, և հօրը ղէմը նստելով իւր ձեռագործին ըզ: րաղեցաւ:
- Հետեւեալ առաւօտուն ժամն երեքին միջոցները տան դրան առջին շքեղ կառք մը կեցաւ, որոյ սնուց ձայնէն Եւֆիմէի սրտը սաստիկ կերպիւ տրոփել սկսաւ:
- Երբունին Սիմոն կառքէն իջնալով, տան դուռը զար: կաւ որ անմիջապէս Եւֆիմէ բանալով դիմաւորեց ծերունին
- Ի՞նչպէս է դերկոսը հարցուց անձկանօք:
- Այս գիշեր մինչև առաւօտ չը քնացաւ, միակ փա:

փաքը ձեզ տեսնել կուզէ, ուստի առաւօտուն կանուխ եկայ որ ձեզ տանիմ և նորին վսեմութիւն դեսպանին կողմէ նամակ մը բերած եմ ձեր մեծաւոր հօն:

Շատ լաւ եկո ըսաւ Եւֆիմէ և ծերունի ծառային հետ խոցը մտան: Սիմոն զՄուրատնա յարգանք բարեկէլ յե: տոյ, մեծ պահարանով նամակ մը հանեց դրպանէն և մա: տենագրին տուաւ:

- Դերկոմը ինչպէս է հարցուց Մուրատնա:
- Աղէկ է պարոն, յատկապէս իւր յարգանքները կը մատուցանէ, եկայ որ օրիորդը տանիմ:
- Շատ աղէկ, Եւֆիմէ պատրաստ ես:
- Այո հայր իմ ըսաւ Եւֆիմէ որ արդէն գլխու ճեր: մակ լաշակը դրուած և ձեռքէն ըսուած լօգիկը կը հագ: նէր:
- Ուրեմն համարուէ զիս և մեկնէ, բայց չուտով դար: ձիր. գիտես որ անհամբեր վերադարձիդ պիտի սպասեմ: Եւֆիմէ հօրը ճակատը համարուելէ յետոյ, խօստա: նալով որ չուտ կը վերադառնայ, Սիմոնին հետ կառքը նստելով մեկնեցաւ:
- Եւֆիմէ մեկնելէ յետոյ Մուրատնա նամակին պահա: րանը խզելով, հետեւեալ տողերը կարդաց:
- Արժանայարգ բարեկամ,
- Արդիւր դերկոմը այս առաւօտ ինձ հետ երկար տե: սակցութիւն մը ունեցաւ: Խնդիրը ձեզ մեծ առնչութիւն ունի ուստի այսօր կէս օրին ձեզ տեսութեան պիտի գամ և նախապէս նամակաւ ազդ առնելուս պատճառը սա է որ մեր այս տեսակցութիւնը ուրիշներէ գաղտնի պահել ուզեցի, ուստի նուիրելով յարգանքներս մնամ հիացող:
- Օղկիւ-Տիւ ՊէՅԵ
- Կոմսը իրաւունք ունի ըսաւ Մուրատնա ինքն իրեն: ըսելիքը գրեթէ կը գուշակեմ, տէր Աստուած ո՛րքիչ ուր ելնիլլէրէք, կուլ, վիրաւոր, դաղիացի, Եւֆիմէ սիրա: հարի... Կաւապիլ ինչպէս կը դառնան իրերը: Մուրատ: ճա այս մենախօսութեան յետոյ, քովի սեղանին վրայէն գիրք մը առնելով մեքենաբար սկսաւ կարդալ:

(Շարունակ)

